

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за неживотно осигурување Скопје

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31. ДЕКЕМВРИ 2011 ГОДИНА

Скопје, Февруари 2012

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за паричните текови	5
Извештај за промени во главнината	6
Белешки кон финансиските извештаи	7-31

М.Х.Јасмин 20, 1000 Скопје
Република Македонија

Тел: +389 (2)32 14 706
Факс: +389 (2)32 14 707

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
СОПСТВЕНИКОТ НА
КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за неживотно осигурување - Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување - Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31.Декември 2011 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот на Друштвото е одговорен за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка, избирање и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Друштвото.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)

ДО
СОПСТВЕНИКОТ НА
КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за неживотно осигурување - Скопје

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување - Скопје заклучно со 31.Декември 2011 година, како и нејзината финансиска успешност и паричните текови за годината која што завршува тогаш во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31.Декември 2011 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување - Скопје за годината која завршува на 31.Декември 2011 година.

Скопје, __.Февруари 2012 година

Овластен ревизор

Гоце Христов

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
 Друштво за неживотно осигурување - Скопје
 ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за годината која завршува на 31.Декември

	Белешка	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Приходи			
Заработена премија	8	181,970	85,128
Приходи од вложувања	9	19,216	15,626
Останати осигурително технички приходи	10	5,972	1,998
Останати приходи		<u>1,367</u>	<u>66</u>
Вкупно приходи		208,525	102,818
Расходи			
Надомест на штети, нето	11	(56,577)	(25,842)
Промени во резервирања за штети, нето	12	(20,191)	(5,766)
Трошоци за спроведување на осигурувањето	13	(92,074)	(57,700)
Трошоци од вложувања	14	(1,140)	(875)
Останати осигурително технички трошоци	15	(15,670)	(7,413)
Загуби поради обезвреднување на побарувања	22	(8,078)	(1,166)
Останати трошоци		<u>(2,554)</u>	<u>-</u>
Вкупно расходи		(196,284)	(98,762)
Добивка пред оданочување		12,241	4,056
Расход за данок од добивка	16	(658)	(289)
Нето добивка (загуба) за периодот		<u>11,583</u>	<u>3,767</u>
Друга сеопфатна добивка:			
		<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно друга сеопфатна добивка		<u>-</u>	<u>-</u>
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		<u>11,583</u>	<u>3,767</u>
Заработувачка (загуба) по акција (Денари за 1 акција)			
	17	<u>356</u>	<u>116</u>

Одборот на Директори на Кроација Осигурување АД друштво за неживотно осигурување Скопје ги одобрил овие финансиски извештаи за објавување и му ги предложил на Собранието на акционери заради нивно усвојување, а во нивно име ги потпишал:

Извршен Директор
 Драган Лазарески

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД
 Друштво за неживотно осигурување - Скопје
 ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА на ден 31.Декември

	Белешка	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Нематеријални средства	18	2,267	2,751
Материјални средства	19	12,259	9,235
Финансиски вложувања:			
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	20	90,821	142,837
Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
Финансиски вложувања за тргување		-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	21	154,181	61,392
Дел за реосигурување во технички резерви		9,369	4,488
Побарувања од осигурување	22	110,140	56,651
Однапред платени трошоци и друго	23	4,875	1,755
Парични средства и парични еквиваленти	24	6,480	6,528
ВКУПНО СРЕДСТВА		390,392	285,637
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Акционерски капитал	25	199,593	199,593
Законски резерви		-	-
Акумулирана добивка (загуба)		4,893	(6,690)
Вкупно главнина		204,486	192,903
Технички резерви			
Преносни премии	8	130,475	72,442
Резервации за штети и попусти		27,948	6,698
Вкупно технички резерви		158,423	79,140
Обврски			
Обврски спрема осигуреници		640	152
Обврски спрема застапници и посредници		2,212	1,759
Останати обврски од осигурување	26	6,861	6,331
Обврски по основ на реосигурување		4,795	2,119
Останати обврски	26	12,975	3,233
Вкупно обврски		27,483	13,594
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		390,392	285,637

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД

Друштво за неживотно осигурување - Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31.Декември

	Белешка	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Парични текови од оперативно работење			
Приливи од осигурениците		206,511	100,180
Исплати на осигурениците		(54,056)	(25,874)
Исплати на реосигурувачите		(7,470)	(10,614)
Исплати за вработените		(27,830)	(17,470)
Исплати за провизии на посредници		(22,739)	(10,533)
Исплати за останати расходи од работење		(63,388)	(24,022)
Платен данок на добивка		(421)	(197)
Нето парични текови од оперативно работење		30,607	11,470
Парични текови од инвестиционо работење			
Нето прилив (одлив) од депозити во банки	21	(88,979)	14,438
Нето прилив (одлив) од државни обврзници	20	55,674	(17,874)
Стектано вложување во НБО	21	(3,810)	(4,373)
Приливи од камати		5,056	2,965
Приливи од продажби на вложувања	10	8,363	864
Купени нематеријални средства	18	(318)	(915)
Стектати вложувања во туѓи објекти	19	(3,313)	-
Купена опрема	19	(3,328)	(2,639)
Нето парични текови од инвестиционо работење		(30,655)	(7,534)
Парични текови од финансиско работење			
Уплата на акционерски капитал		-	-
Нето парични текови од финансиско работење		-	-
Нето зголемување (намалување) на парични средства			
		(48)	3,936
Парични средства на почетокот на годината			
	24	6,528	2,592
Парични средства на крајот од годината			
	24	6,480	6,528

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД

Друштво за неживотно осигурување - Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА за годината која завршува на 31. Декември

	Основна главнина		Премии на емитиран и акции (000) МКД	Законски (000) МКД	Статута рни (000) МКД	Резерви			Откупени сопствен и акции (000) МКД	Ревалори зациона Резерви (000) МКД	Акумулиран а добивка (загуба) (000) МКД	Вкупно главнина (000) МКД
	Број на обични акции	Износ				Резерви на сопствени акции (000) МКД	Останат и резерви (000) МКД	Вкупно резерви (000) МКД				
	(000) МКД	(000) МКД				(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД				
Почетна состојба на 01 Јануари 2010	-	199,593	-	-	-	-	-	-	-	-	(10,457)	189,136
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Почетна состојба на 01 Јануари 2010-исправено	-	199,593	-	-	-	-	-	-	-	-	(10,457)	189,136
Сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,767	3,767
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,767	3,767
Несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со сопствениците (сопственички промени во капиталот)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нова емисија на акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на ден 31 Декември 2010	-	199,593	-	-	-	-	-	-	-	-	(6,690)	192,903
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Почетна состојба на 01 Јануари 2011-исправено	-	199,593	-	-	-	-	-	-	-	-	(6,690)	192,903
Сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,583	11,583
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,583	11,583
Несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со сопствениците (сопственички промени во капиталот)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нова емисија на акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на ден 31 Декември 2011	-	199,593	-	-	-	-	-	-	-	-	4,893	204,486

1. Основни информации

Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување - Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") запишано е во Централниот регистар на РМ под матичен број ЕМБС 6479570 на ден 6 Мај 2009 година.

Друштвото е регистрирано како акционерско друштво за обавување на неживотно осигурување како основна дејност. Во рамките на својата основна дејност Друштвото ги врши следните осигурувања:

- осигурување од последици на несреќен случај - незгода;
- осигурување на моторни возила (каска);
- осигурување на шински возила (каска);
- осигурување на воздухоплови (каска);
- осигурување на пловни објекти (каска);
- осигурување на стока во превоз (карго);
- осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- други осигурувања на имот;
- осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- општо осигурување од одговорност;
- осигурување на кредити;
- осигурување од финансиски загуби;
- осигурување на правна заштита;
- осигурување на туристичка помош;

Како основач со 100% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување дд Загреб, ул.Мирамарска бр.22 Загреб, Хрватска.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул.Мито Хаџивасилев Јасмин бр.20, а својата дејност ја обавува преку Дирекција и 15 експозитури.

Друштвото има вкупно 58 вработени со 31.Декември 2011 година (2010: 42 вработени).

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3,250,000 ЕУР, поделен на 32,500 обични акции со номинална вредност на една акција од 100 ЕУР.

Одборот на Директори на Друштвото го сочинуваат:

- Извршен член и овластено лице:	Драган Лазарески
- Неизвршни членови:	Владо Ошуст
	Гзим Реџеџи
	Јаков Сучевиќ
	Ристо Малчевски

2. Основа за составување на финансиски извештаи

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 3 заклучно со страница 35, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 Јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31.Декември 2011 и 2010 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, со исклучок на вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се мерат според методот на амортизирана набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1. Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2. Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење

Приходи

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.2. Договори за осигурување (Продолжение)

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи. Меѓународната пракса кај имотните осигурувања не бара дополнителни тестирања на соодветноста на резервациите за штети, затоа што самиот метод на нивно формирање ја обезбедува доволната висина.

(б) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик. Делот од преотстапната премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурител на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во билансот на успех во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.2. Договори за осигурување (Продолжение)

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на билансот на состојба се проценува оштетувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

(в) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(г) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.3. Приходи од вложувања

Приходите од вложувања ги вклучуваат приходите по основ на камати и доспеани дисконти од пласирани средства во финансиски инструменти, како и приходот оставрен при продажба на вложувањата и истите се искажуваат како приходи во согласност со прописите или според договорот склучен помеѓу страните.

3.4. Приходи од надомести и провизии

Надоемстоците и провизиите ги опфаќаат провизиите примени по основ на пасивно реосигурување како и по основ на проценети и исплатени услужни штети.

3.5. Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31.Декември 2011 и 2010, се следните:

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.5. Трансакции во странска валута (Продолжение)

	2011	2010
1 ЕУР =	61.5050 МКД	61.5050 МКД
1 УСД =	47.5346 МКД	46.3140 МКД

3.6. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно измените на даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува одредени трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци), помалку искажани приходи со поврзани лица и во случај кога се врши распределба на добивката за дивиденди на физички лица и нерезиденти. Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2010: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

3.7. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната и разводнетата заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

Разводнетата заработувачка по акција е пресметана со корекција на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината за ефектите на сите потенцијално разводнети обични акции, кои се состојат од конвертабилни хартии од вредност (конвертабилни приоритетни акции или обврзници) и опции на акции овозможени за вработените.

3.8. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити чии што рок на доспеаност е пократок од 90 дена.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.9. Побарувања од осигурување

Побарувањата по основ на премии за осигурување се состојат од фактурирани, а ненаплатени премии за осигурување согласно тарифата на Друштвото, намалени за направената исправка на вредноста (резервација) за сомнителните и ненаплатливи побарувања.

3.10. Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии и камати на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото. Исправката на побарувањата се проценува од страна на менаџментот кога постои очигледен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати сите износи согласно претходно утврдените услови, при што се врши индивидуална проценка на финансиската состојба на секој должник класифициран во соодветна категорија (должници за кои постојат инструменти на обезбедување), а за сите останати се врши генерална исправка на вредноста.

Генералната исправка на вредноста на побарувањата се врши според рочната структура на побарувањата, и тоа како што следува:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

3.11. Материјални средства

Материјалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Материјалните трошоци и трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на средствата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Амортизацијата на материјалните средства се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдени стапки со помош на кои набавната вредност на средствата треба да се отпише во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.11. Материјални средства (Продолжение)

Применетите годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на средствата за 2011 и 2010 година се следните:

	2011	2011	2010	2010
Мебел и опрема	20 %	5 години	20 %	5 години
Компјутерска опрема	25 %	4 години	25 %	4 години
Останата опрема	20 %	5 години	20 %	5 години

3.12. Нематеријални средства

Нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2011 година изнесува 20% годишно (2010: 20%).

3.13. Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.14. Вложувања во финансиски инструменти

Друштвото располага со вложувања во финансиски средства кои ги класифицира како вложувања кои се чуваат до доспевање, бидејќи истите се со фиксни или определиви плаќања и фиксно доспевање и Друштвото има дефинитивна намера да ги чува до доспевање.

Вложувањата во финансиски инструменти се почетно признаени по набавна вредност вклучувајќи го и трошокот за пренос. Трансакционите трошоци вклучуваат брокерска провизија, берзанска такса и такса на ЦДХВ. Набавката на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето.

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средства се депризнава или е оштетено, како и преку процесот на амортизација.

Сите реализирани и нереализирани приходи се вклучени во приходите од вложувања.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.15. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на приходите.

3.16. Капитал

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

3.17. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.18. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензинско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање. Друштвото нема направено резервирање за ова право на вработените бидејќи се смета дека сумата е незначајна за финансиските извештаи.

3.19. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.20. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и вложувањата. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Ценовен ризик

Девизен ризик

Девизниот ризик претставува ризик од промена на девизните курсеви во однос на домашната валута (МКД), кои може да влијаат врз приходите на Друштвото или врз вредноста на финансиските инструменти.

Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурување, поради што Друштвото е изложено на ризик поврзан со секојдневни промени на курсевите на странските валути.

За да ја намали изложеноста на девизен ризик, Друштвото спроведува политика со која слободните парични средства од капиталот и техничките резерви ги пласира во државни обврзници деноминирани во ЕУР и врши орочување во форма на девизни депозити и денарски депозити со девизна клаузула.

Пазарен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања или од индексот на цените на капиталот. Друштвото има ангажирано значаен износ на средства во финансиски инструменти - вложувања кои се чуваат до доспевање. Истите се амортизираат во однапред определени временски интервали (фиксно доспевање) со фиксни или определиви плаќања. Пазарниот ризик постои доколку Друштвото нема можност да го чува вложувањето во финансиски инструменти со фиксно доспевање и одлучи истите да ги продаде пред рокот на доспевање, во тој случај вредноста на финансиските средства ќе флукутира како резултат на промените на пазарните цени.

4.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Политиките и процедурите за управување со кредитниот ризик се:

- а) побарувањата од купувачи се состојат од голем број на салда. За одложеното плаќање и плаќањето на рати на поголеми износи на осигурувања постојат договори и соодветно обезбедување, како и договор за гаранција од страна на трето лице.
- б) кај вложувањата на слободните парични средства применет е принципот на дисперзија на ризик со орочување во повеќе првокласни банки, исто така и вложувања во државни хартии од вредност.

4. Финансиски ризици и управување со истите (Продолжение)

4.3. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано депозити во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има депонирани средства во банки може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик и истиот е даден во табелите подолу.

4.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

4.5. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2011 година, како и на персоналниот данок на доход и придонесите на личните примања. Според ова, постои даночен ризик за пресметка на дополнителни даноци и придонеси во случај на идна контрола од страна на даночните власти и истиот е изразен преку износите дадени во билансите за 2011 година.

5. Утврдување на објективна вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

6.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од набавки на услуги на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи средствата и обврските деноминирани во МКД на 31.Декември 2011 и 2010 година по валути е следната:

	Средства		Обврски	
	2011	2010	2011	2010
ЕУР	204,362	159,002	4,798	2,149
УСД	-	-	-	-
Вкупно	<u>204,362</u>	<u>159,002</u>	<u>4,798</u>	<u>2,149</u>

Друштвото претежно е изложено на ЕУР.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2011	2010	2011	2010
ЕУР	19,956	15,685	(19,956)	(15,685)
УСД	-	-	-	-
Нето Ефект	<u>19,956</u>	<u>15,685</u>	<u>(19,956)</u>	<u>(15,685)</u>

6.3. Ризик од промени на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано средства кај банки договорени по варијабилни каматни стапки.

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31.Декември	
	2011	2010
Финансиски средства		
Некаматоносни:		
- Парични средства	5	1
- Побарувања за премии	99,471	53,553
- Останати побарувања	10,669	3,098
	110,145	56,652
Каматоносни со променлива камата:		
- Парични средства	6,475	6,527
- Депозити во банки	144,633	55,654
- Депозит во ГФ на НБО	9,548	5,738
	160,656	67,919
Каматоносни со фиксна камата:		
- Вложувања во државни обврзници	90,821	142,837
	90,821	142,837
	361,622	267,408
Финансиски обврски		
Некаматоносни:		
- Обврски за штети	640	152
- Обврски за посредници	2,212	1,759
- Останати обврски од осигурување	6,861	6,331
- Обврски кон реосигурители	4,795	2,119
- Останати тековни обврски	4,101	3,233
	18,609	13,594
	18,609	13,594

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% процентни поени на каматните стапки на депонираните средства. Анализата е направена на салдата на депозити во банки на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 2% поени		Намалувања за 2% поени	
	2011	2010	2010	2009
Депозити во банки	3,084	1,228	(3,084)	(1,228)
Кредити	-	-	-	-
Нето Ефект	3,084	1,228	(3,084)	(1,228)

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31.Декември 2011 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	6,480	-	-	-	6,480
Депозити во банки	-	18,606	126,027	-	144,633
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	9,548	9,548
Вложувања	-	-	-	90,821	90,821
Побарувања за премии	99,471	-	-	-	99,471
Останати побарувања	10,669	-	-	-	10,669
	<u>116,620</u>	<u>18,606</u>	<u>126,027</u>	<u>100,369</u>	<u>361,622</u>
Обврски за штети	640	-	-	-	640
Реосигурување	4,795	-	-	-	4,795
Обврски за посред.	2,212	-	-	-	2,212
Останати обврски	10,560	402	-	-	10,962
	<u>18,207</u>	<u>402</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>18,609</u>

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31.Декември 2010 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	6,528	--	-	-	6,528
Депозити во банки	-	1,500	54,154	-	55,654
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	5,738	5,738
Вложувања	-	-	-	142,837	142,837
Побарувања за премии	53,553	-	-	-	53,553
Останати побарувања	3,098	-	-	-	3,098
	<u>63,179</u>	<u>1,500</u>	<u>54,154</u>	<u>148,575</u>	<u>267,408</u>
Обврски за штети	152	-	-	-	152
Реосигурување	2,119	-	-	-	2,118
Обврски за посред.	1,759	-	-	-	1,759
Останати обврски	9,399	165	-	-	9,564
	<u>13,429</u>	<u>165</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>13,594</u>

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.5. Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главне регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да одржува стапка на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на неживотно осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивот на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор;

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година;

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кои не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал) се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- премии од емитирани кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање;

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31.Декември 2011 и 2010 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.5. Управување со ризикот од капитал (Продолжение)

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	199,593	199,593
б) Резерви	-	-
в) Нераспоредена добивка	11,583	3,766
г) Откупни сопствени акции (-)	-	-
д) Нематеријални средства (-)	(2,267)	(2,751)
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)	<u>(6,690)</u>	<u>(10,456)</u>
Вкупно капитал	<u>202,219</u>	<u>190,152</u>
2. Маргина на солвентност	45,778	25,429
3. Гарантен фонд (3,000,000 ЕУР)	184,515	184,515
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	<u>156,441</u>	<u>164,723</u>
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	<u>17,704</u>	<u>5,637</u>

Потребното ниво на маргина на солвентност е пресметано според двата метода согласно Законот за супервизија на осигурувањето, при што според методот на стапка на премија изнесува 45,778 илјади МКД, додека според методот на стапка на штети изнесува 8,947 илјади МКД. Се користи повисокиот пресметан износ од двата.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3,000,000 ЕУР.

6.6. Управување со ризикот од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.6. Управување со ризикот од осигурување (Продолжение)

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитет одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31.Декември 2011 и 2010 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
1. Вложувања на средства		
а) Пари во благајна и на сметки (максимум до 3% од технички резерви)	4,753	4,753
б) Депозити во банки (максимум до 60% од технички резерви)	95,054	47,484
в) Хартии од вредност издадени од РМ (максимум до 80% од технички резерви)	90,821	63,312
г) Дадени аванси и позајмици од полиси за осигурување на живот (максимум до 20% од математичка резерва)	-	-
д) Недоспеани побарувања за премии (максимум до 20% од резерва за преносни премии)	<u>26,095</u>	<u>-</u>
Вкупно средства	<u>216,722</u>	<u>115,549</u>
2. Технички резерви		
а) Резерви за преносни премии	130,475	72,442
б) Резерви за бонуси и попусти	199	-
в) Резерви за штети	<u>27,749</u>	<u>6,698</u>
Вкупно технички резерви	<u>158,423</u>	<u>79,140</u>
3. Средства кои ги надминуваат резервите	<u>58,299</u>	<u>36,409</u>

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.6. Управување со ризикот од осигурување (Продолжение)

На 31.Декември 2011 година средствата кои ги надминуваат техничките резерви изнесуваат 58,299 илјади МКД (2010: 36,409 илјади МКД) и овие средства всушност ги претставуваат делот од вложувањата на капиталот на Друштвото.

Останатите вложувања на средства во банкарски сметки, депозити во банки и хартии од вредност во износ од 51,307 илјади МКД заедно со средствата кои ги надминуваат техничките резерви во износ од 58,299 илјади МКД или вкупно 109,606 илјади МКД се вложувања на средства од капиталот на Друштвото.

7. Сегментно известување

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти.

Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

8. ЗАРАБОТЕНИ ПРЕМИИ, НЕТО

	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Бруто запишани (полисирани) премии	256,722	141,272
Промени во резерви за преносни премии	<u>(58,033)</u>	<u>(46,389)</u>
	198,689	94,883
Бруто премија предадена во реосигурување	(20,740)	(14,243)
Промени во премија предадена во реосигурување	<u>4,021</u>	<u>4,488</u>
	(16,719)	(9,755)
Вкупно заработена премија, нето	<u>181,970</u>	<u>85,128</u>

8.1. ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Класа	Преносна	Тековна	Преносна	Тековна
	премија 2011 (000) МКД	премија 2011 (000) МКД	премија 2010 (000) МКД	премија 2010 (000) МКД
Имот	6,500	4,216	3,510	2,268
Каско	19,108	17,205	9,473	6,944
Незгода	10,223	10,135	6,905	4,340
АО и зелена карта	86,136	80,849	47,212	45,836
Транспорт	2,264	3,678	625	1,363
Патничко осигурување	1,377	5,846	1,286	4,727
Пожар	3,666	3,143	2,091	2,420
Општа одговорност	<u>1,201</u>	<u>1,175</u>	<u>1,340</u>	<u>932</u>
Вкупно	<u>130,475</u>	<u>126,247</u>	<u>72,442</u>	<u>68,830</u>
Вкупно	<u>256,722</u>		<u>141,272</u>	

8.2. ПРЕМИЈА ПРЕДАДЕНА ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Премија за реосигурување		
Зелена карта/ АО/Каско	9,995	11,343
Транспорт	327	281
Пожар-Имот	10,047	2,220
Општа одговорност	<u>371</u>	<u>399</u>
Вкупно	<u>20,740</u>	<u>14,243</u>
Промена во преносна премија од реосигурување		
Зелена карта и Автоодговорност	(1,891)	3,410
Пожар	2,745	1,078
Имот	1,301	-
Каско	<u>1,866</u>	<u>-</u>
Вкупно	<u>4,021</u>	<u>4,488</u>

9. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Приходи од камати	6,060	6,347
Позитивни курсни разлики	31	1,328
Амортизација на дисконтот на обврзници	3,676	7,087
Капитална добивка од продажба на вложувања	9,449	864
Останати приходи од вложувања	-	-
Вкупно	<u>19,216</u>	<u>15,626</u>

9.1. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Приходи од камати на сметки во банки	48	79
Приходи од камати на орочени средства	2,966	2,905
Приходи од камати од вложувања	3,046	3,363
Вкупно	<u>6,060</u>	<u>6,347</u>

9.2. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА ВЛОЖУВАЊА

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Капитална добивка од продажба на обврзници, бруто	9,449	864
Вкупно	<u>9,449</u>	<u>864</u>

Во текот на 2011 година, продадени се 2,284,781 државни обврзници, кои иницијално се купени со дисконт од 15.90 до 22.00%, а се продадени по цена од 86 до 91.5%, при што е остварена нето капитална добивка од 9,449 илјади МКД.

10. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Приходи од провизија од реосигурување	1,521	441
Приходи од регреси	2,033	1,553
Приходи од удел на реосигурување во штети	2,418	4
Вкупно	<u>5,972</u>	<u>1,998</u>

11. НАДОМЕСТ НА ШТЕТИ, НЕТО

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Надоместоци по основ на исплатени штети:		
Незгода	9,647	1,215
Каско	12,787	9,028
Имотни осигурувања	2,859	279
Пожар	854	1,160
Автоодговорност	27,272	11,718
Патничко осигурување	1,825	2,437
Превоз	2,007	-
Општа одговорност	15	-
Извидување и проценка на штети	17	5
Бруто реализирани регреси	<u>(706)</u>	
Вкупно надомест на штети	<u>56.577</u>	<u>25.842</u>

12. ПРОМЕНИ ВО РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ШТЕТИ

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Резервирања за:		
Настанати и пријавени штети	17,566	4,805
Настанати непријавени штети (ИБНР)	2,625	961
Вкупно расходи од сигурување	<u>20.191</u>	<u>5.766</u>

13. ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Бруто плати на вработени	26,117	17,470
Амортизација на опрема и нематеријални средства	3,201	2,489
Амортизација на вложувања во туѓи средства	1,218	955
Трошоци за провизии	23,192	10,533
Трошоци за пропаганда и реклама	13,138	11,296
Закупнина	7,451	4,119
Трошоци за телекомуникации	3,620	2,617
Надомести за членови на Одбор на Директори	928	890
Потрошени материјали и енергија	4,596	2,808
Банкарски услуги и членарина на здруженија	399	238
Надомест на трошоци на вработените	2,586	1,371
Останати оперативни расходи	5,628	2,914
Вкупно	<u>92.074</u>	<u>57.700</u>

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Расходи од камати	5	47
Негативни курсни разлики	49	828
Трансакциони трошоци од вложувања	<u>1.086</u>	
Вкупно	<u>1.140</u>	<u>875</u>

15. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Трошоци за учество во штети во ГФ на НБО	5,143	3,767
Трошоци за противпожарен придонес и безбедност во сообраќај	4,203	2,080
Трошоци за финансирање на НБО и АСО	1,192	-
Трошоци за бонуси и попусти	4,631	1,566
Други	501	-
Вкупно	<u>15.670</u>	<u>7.413</u>

16. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Непризнаени расходи:		
Надомести на вработени (непризнати)	451	192
Репрезентација и спонзорства	5,440	2,333
Надоместоци на Одбор на директори	476	460
Исправка на побарувања (посебна резерва од 25%)	-	291
Премии за осигурување (лица)	215	216
Даночна основа	6,582	3,492
Пресметан данок од добивка по 10%	658	349
Други ослободувања (учество на странско лице)	-	(60)
Данок од добивка во биланс на успех	658	289
Добивка (загуба) пред оданочување	12,241	4,056
Ефективна даночна стапка	5.38%	7.13%

17. ЗАРАБОТУВАЧКА (ЗАГУБА) ПО АКЦИЈА

	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Нето добивка (загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	11,583	3,767
	акции 2011	акции 2010
Пондериран просечен број на обичните акции		
Издадени обични акции на 1.Јануари	32,500	32,500
Издадени обични акции во годината	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31.декември	32,500	32,500
Основна заработувачка (загуба) по акција (во МКД)	356	116

18. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Почетна состојба	3,825	2,910
Набавки	318	915
Вкупно набавна вредност	4,143	3,825
Почетна состојба	1,074	340
Амортизација за годината	802	734
Вкупно акумулирана амортизација	1,876	1,074
Нето сегашна вредност	2,267	2,751

Нематеријалните средства се состојат од набавен апликативен софтвер за осигурително работење.

19. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Компјутери (000) МКД	Опрема (000) МКД	Вложувања во туѓ имот (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност				
Состојба на 1. Јануари	4,267	4,626	4,232	13,125
Набавки	1,378	1,950	3,313	6,641
Друго	-	-	-	-
Состојба на 31.Декември	<u>5,645</u>	<u>6,576</u>	<u>7,545</u>	<u>19,766</u>
Акумулирана амортизација				
Состојба со 1. Јануари	1,368	1,055	1,467	3,890
Амортизација	1,247	1,152	1,218	3,617
Друго	-	-	-	-
Состојба со 31.Декември	<u>2,615</u>	<u>2,207</u>	<u>2,685</u>	<u>7,507</u>
Сегашна вредност:				
на 31.12.2010	<u>2,899</u>	<u>3,571</u>	<u>2,765</u>	<u>9,235</u>
на 31.12.2011	<u>3,030</u>	<u>4,369</u>	<u>4,860</u>	<u>12,259</u>

Друштвото не располага со сопствен деловен простор односно користи простор земен под оперативен наем за кој се плаќа месечна закупнина (Види: Белешка 13).

20. ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	2011 (000) МКД	2010 (000) МКД
Вложувања во државни обврзници - номинална вредност	95,370	167,923
Дисконт на обврзници	(4,549)	(25,086)
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање	<u>90.821</u>	<u>142.837</u>

Заклучно со 31.Декември 2011 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници во износ од 91,109 илјади МКД купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 2% годишно.

21. ДЕПОЗИТИ

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Депозити во банки:		
Шпаркасе банка АД Скопје	37,087	32,654
Стопанска банка АД Скопје	45,711	-
Охридска банка АД Охрид	57,764	23,000
Тутунска банка АД Скопје	4,071	-
Вкупно депозити во банки	<u>144,633</u>	<u>55,654</u>
Депозит во Гарантен фонд на НБО	9,548	5,738
Вкупно депозити	<u>154,181</u>	<u>61,392</u>

Со состојба на 31.Декември 2011 година, Друштвото има орочени депозити во банки во износ од 144,633 илјади МКД, со рок на орочување од еден месец до една година и каматни стапки кои се движат од 1.5% до 6.0% годишно. Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходите од вложувања.

22. ПОБАРУВАЊА

	2010 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Побарувања од премии:		
Побарувања од осигуреници	<u>108,715</u>	<u>54,719</u>
	108,715	54,719
Исправка на вредност на побарувања за премии	<u>(9,244)</u>	<u>(1,166)</u>
	99,471	53,553
Останати побарувања:		
Побарувања од реосигурување	3,740	-
Побарувања од НБО за учество во Гарантен фонд	546	-
Побарувања по основ на регрес	617	597
Побарувања по камати	1,041	325
Дадени аванси и други депозити	1,933	1,108
Други побарувања	<u>2,792</u>	<u>1,068</u>
	<u>10,669</u>	<u>3,098</u>
Вкупно побарувања	<u>110,140</u>	<u>56,651</u>
Доспевање на побарувањата:		
Недоспеани	43,478	21,125
До 90 дена	25,229	19,744
од 91-180 дена	19,884	7,972
Од 180-270 дена	9,495	3,442
од 270-365	4,444	1,672
Над 365 дена	<u>6,185</u>	<u>764</u>
	<u>108,715</u>	<u>54,719</u>

23. ОДНАПРЕД ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ И ДРУГО

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Однапред платени трошоци	1,848	2
Одложени трошоци за стекнување на осигурување	1,713	-
Ситен инвентар во употреба	1,170	98
Недоспеана камата од депозити во банки	288	-
Однапред фактурирана премија за реосигурување	(144)	1,655
Вкупно	<u>4,875</u>	<u>1,755</u>

24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Денарски сметки во банки	6,393	6,516
Благајни	5	1
Девизна сметка	65	11
Останати	17	-
Вкупно	<u>6,480</u>	<u>6,528</u>

25. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2011 <u>Акции</u>	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>Акции</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Обични акции	32,500	199,593	32,500	199,593
Вкупно	<u>32,500</u>	<u>199,593</u>	<u>32,500</u>	<u>199,593</u>

Единствен сопственик на Друштвото е Кроација Осигурување д.д. Загреб. Акционерскиот капитал се состои од издадени и целосно уплатени 32,500 обични акции со номинална вредност од 100 ЕУР или вкупен износ од 199,593 илјади МКД.

26. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Обврски кон добавувачи	3,326	2,902
Обврски спрема НБО	5,348	5,610
Обврски за противпожарен придонес и безбедност	1,345	721
Обврски за нефактурирани трошоци од реосигурување	8,874	-
Обврски за други даноци	169	44
Обврски за данок од добивка (непризнаени расходи)	402	165
Останато	372	122
Вкупно	<u>19,836</u>	<u>9,564</u>

27. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

а) судски спорови

Друштвото се јавува како тужена страна во 64 предмети од страна на физички лица во вкупен износ од 5,261 илјади МКД по основ на надомест на штета. Според проценката и информациите од адвокатите најголем дел од овие предмети немаат основа и се очекува да се одбие тужбеното барање, додека за помал дел од нив постои основ и истите се резервирани во рамките на Резервациите за штети.

б) гаранции на други

Со состојба на 31.Декември 2011, Друштвото има искористено банкарски гаранции дадени за учество на тендери во вкупен износ од 398 илјади МКД.

в) хипотеки

Друштвото нема хипотеки или залози на својот имот за обезбедување на обврски.

28. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со својот акционер, неговите поврзани друштва, како и со членовите на Одборот на Директори како клучен менаџерски персонал на Друштвото.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	2011 <u>(000) МКД</u>	2010 <u>(000) МКД</u>
Побарувања	-	-
Обврски за реосигурување	3,777	2,119
Расходи за реосигурување	17,925	9,755
Приходи од провизија од реосигурување	1,573	-
Дел за реосигурување во технички резерви	7,467	4,488
Однапред фактурирана премија за реосигурување	-	1,655
Обврски за осигурување на менаџмент	-	-
Расходи за надомести на членови на ОД	897	890
Расходи за осигурување на менаџмент	215	216
Приходи од премии и останати приходи	326	-

Обврските за реосигурување во износ од 3,777 илјади МКД претставуваат обврски спрема реосигурувачот Кроација Лојд дд, Загреб.

Во текот на 2011 година, Друштвото има евидентирано трошоци за реосигурување во износ од 17,925 илјади денари, приходи од провизија во износ од 1,573 илјади МКД, како и средства од реосигурување во износ од 7,467 илјади МКД со реосигурувачот Кроација Лојд дд, Загреб.

Во текот на 2011 година, Друштвото има евидентирано трошоци за надомести на членовите на Одборот на Директори во износ од 897 илјади МКД и трошоци за осигурување на менаџментот во износ од 215 илјади МКД и приходи од премии и останати приходи во износ од 326 илјади МКД со поврзаното друштво Кроација Осигурување - живот АД Скопје.

Друштвото нема други трансакции со поврзаните субјекти.

29. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

По датумот на составување на билансот на состојба не се случиле настани кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.